

Einder

Tijdschrift
voor
spiritualiteit
en mystiek

26e jaargang
Nummer 102
December 2018
Losse nummers
€ 12,50

De einder is het einde niet

Jean-Jacques Suurmond

Kees Tholens:
wegbereider naar een nieuwe tijd

Kitty Bouwman

Varen in het Niets

Blommestijn en Huls over de mystiek van Joost Zwagerman

Kitty Bouwman
is voorzitter van de
redactie van
Herademing.

Einder

Wanneer we in een roeiboot zitten midden op zee, met water voor zover ons oog reikt, zien we dat de horizon met ons meegaat. Deze ervaring kunnen we ook opdoen tijdens een wandeling in de bergen. In de verte zien we een einder en als we dichterbij komen en ons doel bereiken, ontdekken we een nieuwe – andere - einder. We merken dat de horizon verschuift al naargelang de weg die wij gaan. De lijn tussen aarde en hemel beweegt met ons mee.

Voor jonge mensen is het verleggen van hun horizon een bijzondere uitdaging. Zij kiezen voor een tussenjaar, gaan soms op reis om de wereld te verkennen. Wat doet zo'n reis met hen? Welke keuzes maken zij op grond van hun opgedane ervaringen? We laten verschillende jonge mensen aan het woord. Ook worden mensen uitgedaagd hun geestelijke grenzen te verleggen. We volgen de in 2011 overleden benedictijner abt Kees Tholens, die in de jaren 1960 nieuwe wegen ontdekte in de oosterse godsdiensten van Azië.

Hoewel een horizon een hoogst individueel gegeven is, kunnen we de einder van ons geestelijk leven niet zelf bepalen en ook niet op eigen kracht bereiken. Onze geestelijke reis wijst in de richting van een bestemming die verankerd is voorbij de horizon van het bekende. Als deze werkelijkheid voor ons een perspectief opent, mogen we daarop vertrouwen. Dit perspectief ontdekken we vaak pas wanneer we de vanzelfsprekendheden in ons leven hebben losgelaten. Deze paradox van ons bestaan worden we gewaar als we onszelf uit handen geven. Dan verliezen we de greep op de touwtjes die ons leven in handen houden, waarmee we het sturen in een richting die wij voor ogen hebben. Door te sterven aan onze ik-gerichtheid, hopen we te worden gevonden in een nieuwe verbondenheid met de Eeuwige.

We hopen dat er voor u in deze tijd van de Advent licht gloort vanachter uw bekende einder en er ruimte komt voor het sprankje van eeuwigheid dat uitstijgt boven de alledaagsheid van uw leven.

Namens de redactie, Kitty Bouwman

De einder is
het einde niet

Jean-Jacques Suurmond

Bronnen van
spiritualiteit

Kitty Bouwman

De roep tot het
eeuwig leven

Ilse Kerremans

De lokkende
einder

Kick Bras

Inhoud

Herademing

Tijdschrift voor spiritualiteit en mystiek
26e jaargang, nummer 102, december 2018

Thema: **Einder**

2 Van de redactie

4 Kort Nieuws

8 De einder is het einde niet
Jean-Jacques Suurmond

12 Varen in het niets
Jos Huls en Hein Blommestijn

16 Bronnen van spiritualiteit
Dom Tholens:
wegbereider naar een nieuwe tijd
Kitty Bouwman

19 Handreiking
Te voelen dat het klopt
Barbara Zwaan

22 Intermezzo
Weinig rituelen
Marc van der Post

23 Je horizon verleggen
Margreet Meijer en Arno Fafié

26 De roep tot het eeuwig leven
Edith Stein en haar zoektocht
naar waarheid
Ilse Kerremans

30 Beeldmeditatie
Voorbij de einder?
Ko Schuurmans

34 Boeken

36 De blik op oneindig
Brandaan, een heilige globetrotter
Ludo Jongen

41 De lokkende einder
De horizon in de beeldende kunst
Kick Bras

